

Brutalny atak na rdzenne społeczności w Gwatemali

13 października 2014

Pięć tygodni temu z górzystych rejonów Gwatemali zaczęły docierać informacje o atakach miejscowej policji na rdzenne wspólnoty zamieszkujące ten obszar. Świadczenia mówiące o bitych i wleczonych po ziemi na oczach rodzin mężczyznach oraz doszczętnie spalonych domach przywodzą na myśl gwatemalskie ludobójstwo sprzed trzydziestu laty, gdy armia stosowała przemoc wobec całych społeczności Majów. Ze względu na poważne zagrożenie dla aktywistów i niezależnych dziennikarzy pracujących w tym rejonie szczegóły nie są znane, lecz internetowe doniesienia z mediów społecznościowych mówią o brutalnym, trwającym trzy dni nalocie na wioski tubylców.

Korespondenci hiszpańskojęzycznej Prensa Comunitaria Km. 169 i innych niezależnych mediów udokumentowali starcia, które rozpoczęły się 14 sierpnia i dotknęły kilku społeczności mieszkających wzdłuż rzeki Rio Dolores w gwatemalskim departamencie Alta Verapaz. Przez lata tamtejsi Majowie, należący głównie do plemienia Kekchi, sprzeciwiali się budowie zapory wodnej Santa Rita, lecz, jak twierdzą, mimo ich protestów kontynuowano niszczące zasoby naturalne i ziemie prace konstrukcyjne.

Powyższy film zatytułowany "Eksmisja z Rio Dolores" ukazuje mieszkańców Monte Olivo 14 sierpnia tego roku. Przedstawia on dużą brygadę gwatemalskiej policji stojącą na gruntowej drodze naprzeciw protestujących przeciw wysiedleniu dzieci autochtonów. Monte Olivo jest uważane za centrum oporu wobec budowy zapory. W ubiegłym roku dwoje dzieci zostało tam śmiertelnie postrzelonych, prawdopodobnie przez kontrahentów kompanii zlecającej budowę.

Ten materiał filmowy ma przedstawiać społeczność Semococh dzień później. Z dogodnego miejsca ponad ulicami pokazuje on tuziny policyjnych pojazdów blokujących drogę i ludzi rzucających w nie kamieniami. Gdy samochody odjeżdżają, w ruch idzie gaz łzawiący, a policjanci niespodziewanie wracają i w pełnym uzbrojeniu wkraczają do wioski. W tle słychać odgłosy wystrzałów.

Opublikowany 15 sierpnia przez Prensa Comunitaria raport szczegółowo opisuje obławę, która miała miejsce tego dnia i zakończyła się śmiercią dwojga Kekchi (trzeci zmarł później na skutek odniesionych obrażeń), nieuzasadnionym zatrzymaniem pięciu osób i zranieniem kolejnych sześćdziesięciu.

Powyższy film jest relacją mieszkanki Semococh z wydarzeń tamtego dnia. Mówiąca w języku Kekchi (początek tłumaczenia na hiszpański: 4:05) kobieta opowiada, jak oficerowie policji siłą wdarli się do jej domu. Gdy próbowała ochronić dzieci przed chmurą gazu łzawiącego, pobili jej męża pistoletami i siłą wyciągnęli go z domu. Tłumacz dodaje spoza kadru (5:57), że słyszał, jak jeden z funkcjonariuszy groził jej śmiercią, ale inny kazał pozostałym zostawić ją w spokoju, bo "atakowanie kobiety z dzieckiem na rękach przynosi pecha".

Dzień później Prensa Comunitaria opublikowała zdjęcia mundurowych przypatrujących się płonącym budynkom i sięgającego horyzontu sznura policyjnych samochodów opuszczających wioskę polną drogą oraz poinformowała, że w ciągu kilku godzin zniszczono domy 50 rodzin z plemienia Kekchi, a okoliczne społeczności w dniach 14-16 sierpnia doświadczyły podobnych ataków ze strony dużych oddziałów krajowej policji.

Według hiszpańskojęzycznego dziennika "La Nación" rzecznik policji twierdził w wywiadach prasowych, że trzy wspomniane zgony były skutkiem starć między autochtonami popierającymi projekt elektrowni wodnej a tymi, którzy sprzeciwiali się

budowie.

Raport Prensa Comunitaria z 15 sierpnia podaje, że dwaj przygotowujący materiał dziennikarze-będący również autorami powyższego filmu Rony Morales i Alfredo Rax – zostali zawiadomieni, że są poszukiwani przez policję. Ośrodek Niezależnych Mediów Gwatemali (hiszp. Centro de Medios Independientes de Guatemala) również informował o zastraszaniu piszącego dla nich o zaistniałych wydarzeniach reportera. W ubiegłym tygodniu Komitet Obrony Dziennikarzy (ang. Committee to Protect Journalists) opublikował [raport o groźbach](#) wobec trzech dziennikarzy w Ameryce Środkowej.

Więcej filmów dokumentujących niedawne represje wobec rdzennych społeczności gwatemalskiego Alta Verapaz znaleźć można na [specjalnej liście odtwarzania](#) kanału Human Rights na portalu YouTube, natomiast kolejne relacje naocznych świadków wydarzeń, osób, których dotknęły ataki oraz rodzin aresztowanych mieszkańców zostały opublikowane w [raporcie Prensa Comunitaria](#) z 23 sierpnia.

Autorka: Madeleine Bair (WITNESS)

Tłumaczenie: Karolina Mruk

Źródło: [Global Voices](#)